

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, dnia 27.09.2022 r.

K-2.431.1.34.2022.9.JP

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	1. Sposób przyjmowania i załatwiania skarg oraz wniosków na podstawie przepisów ustawy Kodeks postępowania administracyjnego. 2. Realizacja zadania zleconego z zakresu administracji rządowej dotyczącego rejestracji osób na potrzeby założenia ewidencji wojskowej oraz prowadzenia kwalifikacji wojskowej.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski, ul. Wały Chrobrego 4, 70 – 502 Szczecin.
Nazwa i adres organu kontrolowanego	Wójt Gminy Warnice, zwany dalej <i>Wójtem</i> Warnice 66, 74-201 Warnice
Osoby pełniące funkcję Wójta w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli	Pani Anna Ewelina Hackiewicz – Gębska (do 22 listopada 2018 r.) Pani Alina Werstak (od 23 listopada 2018 r.)
Okres objęty kontrolą	W zakresie: - pkt 1: od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 17 czerwca 2022 r.; - pkt 2: od dnia 30 listopada 2020 r. do dnia 17 czerwca 2022 r.
Kontrolujący	Pani Justyna Pintowska, starszy inspektor w Wydziale Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, <i>kierownik zespołu kontrolnego</i> , Pani Monika Leńczuk - Janus, inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie
Nr upoważnienia	Nr 53/22 z dnia 10 czerwca 2022 r.
Kryteria prowadzenia kontroli	legalność, rzetelność
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	- art. 258 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.), zwanej dalej <i>Kpa</i> ; - art. 57 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2022 r., poz. 655), zwanej dalej <i>ustawą</i> .
Termin kontroli	20 – 24 czerwca 2022 r.
Rodzaj kontroli	kontrola planowa, tryb zwykły
Obszar kontroli Nr 1: Sposób przyjmowania i załatwiania skarg oraz wniosków.	
Podstawa prawna	Art. 223 § 1 Kpa: <i>Organy państwowe, organy samorządu terytorialnego i inne organy samorządowe oraz organy organizacji społecznych rozpatrują oraz załatwiają skargi i wnioski w ramach swojej właściwości.</i>

Osoba udzielająca wyjaśnień w trakcie kontroli	Pani Aleksandra Antczak, stanowisko ds. obsługi sekretariatu i archiwum zakładowego.
---	--

Ustalenia kontroli:

Zakres działania Urzędu Gminy Warnice, zwanego dalej *Urzędem*, w okresie objętym kontrolą określał Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy w Warnicach, zwany dalej *Regulaminem*, stanowiący załącznik do zarządzenia nr 2/2022 Wójta Gminy Warnice z dnia 5.01.2022 r.¹ Z zapisów w nim zawartych wynika, iż prowadzenie ewidencji skarg i wniosków przypisane jest do stanowiska ds. obsługi sekretariatu i archiwum zakładowego. Organ nie wskazał natomiast, zgodnie z treścią § 3 ust. 1 rozporządzenia ws. skarg i wniosków², komórki organizacyjnej ani pracownika, do którego należałoby koordynowanie rozpatrywania skarg i wniosków.

(dowód: akta kontroli, str. 16-17)

W powyższym zakresie Wójt wyjaśnił, iż: „*Wójt może rozpatrywać wyłącznie skargi na pracowników Urzędu Gminy z uwagi na regulację art. 33 ust. 3 i 5 usg oraz regulację art. 232 KPA. Mając na uwadze rozmiar Urzędu oraz ilość pracowników brak było racjonalnego uzasadnienia do tworzenia wyodrębnionej komórki organizacyjnej oraz powierzenia kompetencji ustawowo przynależnych do wójta innej osobie. Ponadto jako wójt chciałam tę kompetencję zachować przy sobie. Nadto z § 55 Regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy Warnice wynika, iż kompetencje te są po stronie wójta a jedynie pod nieobecność wójta kompetencje te, w zastępstwie, mogą wykonywać zastępca wójta lub sekretarz gminy*”.

(dowód: akta kontroli, str. 86)

Dyspozycja wskazana w § 3 ust. 1 ww. rozporządzenia nie pozbawia Wójta uprawnień ustawowo do niego przynależnych. Przywołany przepis reguluje jedynie kwestię organizacji przyjmowania i koordynowania wpływających do organu skarg i wniosków. Tym samym zasadne by było wskazanie komórki organizacyjnej bądź pracownika, do których byłyby przypisane powyższe zadania.

Obywatele w sprawach skarg i wniosków przyjmowani byli przez Wójta w każdy poniedziałek w godzinach: 7:45 – 8:45 oraz 14:00 – 16:00. Czas pracy Urzędu w wymienionym dniu był następujący: 8:00 – 16:00. Realizacja zapisów art. 253 § 4 Kpa dotycząca wywieszenia informacji o terminach przyjęć miała miejsce poprzez umieszczenie przy wejściu do głównego budynku Urzędu zawiadomienia w tym zakresie. Ponadto z pisma Wójta z dnia 21.06.2022 r. wynika, iż w jednostkach organizacyjnych także wywieszono informację o dniach i godzinach przyjęć mieszkańców, a w kontrolowanym okresie nie wpłynęła żadna uwaga w sprawie wyznaczonych godzin przyjmowania obywateli.

(dowód: akta kontroli, str. 18, 85)

Uznano, iż przyjęte uregulowania wypełniają dyspozycję art. 253 § 2 i § 3 Kpa.

Rejestr skarg i wniosków, zwany dalej *rejestrem*, prowadzony dla Wójta, w okresie objętym kontrolą, zawierał 5 spraw, z czego:

- w 2018 r. – 2 skargi,
- w 2019 r. – 2 skargi,
- w 2020 r. – brak spraw,

¹ Wcześniej obowiązywał Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy Warnice, stanowiący załącznik do zarządzeń Wójta Gminy Warnice nr 10/2020 z dnia 13.03.2020 r. oraz nr 39/2012 z dnia 29.06.2012 r.

² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8.01.2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz. U. Nr 5, poz. 46), zwane *rozporządzeniem ws. skarg i wniosków*.

- w 2021 r. – 1 wniosek,
- w 2022 r. (do dnia rozpoczęcia kontroli) – brak spraw.

W 2019 r. jedna skarga została wniesiona ustnie, co zostało zaprotokołowane tego samego dnia.

(dowód: akta kontroli, str. 44-45)

Podczas kontroli szczegółowej analizie poddano wszystkie ww. sprawy, których sygnatury ujęte zostały w poniższej Tabeli.

Tabela

Lp.	Sygnatura sprawy 2018 rok	Lp.	Sygnatura sprawy 2019 rok	Lp.	Sygnatura sprawy 2021 rok
1.	1510.1.2018	1.	PG.6845.19.1.2019	1.	SG.5520.98.2021
2.	1510.2.2018	2.	OPS.1511.1.2019		

Kontrolujący stwierdzili, iż wszystkie sprawy zostały rozpatrzone przez Wójta. Jednakże należy zauważyć, iż:

- w przypadku skargi złożonej na sołtysa Sołectwa Barnim (poz. 1/2019 w Tabeli) stwierdzono rozbieżność pomiędzy zapisami Statutu Gminy Warnice a Statutem Sołectwa Barnim. Zgodnie z regulacją zawartą w art. 35 ust. 3 pkt 5 ustawy o samorządzie gminnym, statut jednostki pomocniczej określa w szczególności zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej. W niniejszej sprawie § 91 ust. 3 pkt 5 Statutu Gminy Warnice³ stanowi, że statut jednostki pomocniczej określa m.in. zakres i formy kontroli oraz nadzoru **Rady** nad działalnością organów jednostki pomocniczej, natomiast Statut Sołectwa Barnim ustanowiony uchwałą Rady⁴ w § 57 ust. 1 wskazuje, iż: *nadzór nad działalnością Sołectwa sprawuje **Wójt i Rada Gminy***;

(dowód: akta kontroli, str. 63-67)

Kontrolujący zwracają uwagę na potrzebę ujednoczenia wskazanej rozbieżności, celem wyeliminowania wątpliwości co do zakresu właściwości obu organów.

- 1 pismo zostało ujęte w rejestrze, choć nie podlegało rozpatrzeniu w trybie przepisów Działu VIII Kpa (poz. 1/2021 w Tabeli). W niniejszym zakresie Wójt wyjaśnił, iż pismo to omyłkowo wpisano do rejestru skarg i wniosków, bowiem zostało zatytułowane jako skarga, a dopiero z jego treści wynikało, iż skargą nie jest.

(dowód: akta kontroli, str. 75-83)

Kontrolujący przypominają o treści art. 222 Kpa, który wskazuje, iż to czy pismo jest skargą lub wnioskiem decyduje jego treść, a nie forma zewnętrzna. Należy zwrócić uwagę na rzetelną analizę wpływających do organu spraw, co pozwoli na prawidłowe ich procedowanie od samego początku.

Podsumowując całość materiału dowodowego wykazano, iż:

- w zawiadomieniach o sposobie załatwienia skarg wystosowanych do skarżących w myśl art. 238 Kpa:
 - nie pouczone skarżącego o treści art. 239 Kpa (poz. 1/2018, 2/2018, 2/2019 w Tabeli),
 - nie zawarto uzasadnień faktycznych i prawnych (poz. 1/2018, 2/2018 w Tabeli),

³ Uchwała Nr XIV/76/2015 Rady Gminy Warnice z dnia 27.11.2015 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Warnice

⁴ Uchwała Nr XIV/92/2018 Rady Gminy Warnice z dnia 29.02.2008 r. w sprawie uchwalenia statutu Sołectwa Barnim położonego w Gminie Warnice

- nie wskazano w jaki sposób skarga została rozstrzygnięta, tj. czy uznano ją za zasadną czy bezzasadną (poz. 2/2019 w Tabeli);
- 1 skarga nie została przekazana Radzie zgodnie z właściwością, na podstawie art. 231 § 1 Kpa (poz. 1/2019);
- w 1 sprawie nie wystosowano do skarżącej informacji, o których mowa w art. 226a Kpa (poz. 2/2019 w Tabeli);
- w 1 przypadku sprawie nie nadano właściwej sygnatury określonej w rozporządzeniu w sprawie instrukcji kancelaryjnej⁵ (poz. 2/2019 w Tabeli).

Szczegółowy opis stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień ujęty został w części: *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz uchybień.*

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz uchybień:

Na podstawie przedłożonych dokumentów stwierdzono następujące:

nieprawidłowości:

- w zawiadomieniach o odmownym sposobie załatwienia skargi, wystosowanych do skarżących w myśl art. 238 Kpa:
 - nie pouczone skarżącego o treści art. 239 Kpa (poz. 1/2018, 2/2018, 2/2019 w Tabeli),
 - nie zawarto uzasadnień faktycznych i prawnych (poz. 1/2018, 2/2018 w Tabeli),

(dowód: akta kontroli, str. 46-62, 69-74)

W powyższym zakresie Wójt wyjaśnił, iż pełni tę funkcję od 23.11.2018 r. i w związku z tym, w przypadku skarg z 2018 r., trudno jest mu wyjaśnić powody braku pouczenia oraz uzasadnień faktycznych i prawnych. Natomiast w odniesieniu do skargi z 2019 r. poinformował, iż wspomniany brak pouczenia był wynikiem niedopatrzenia.

(dowód: akta kontroli, str. 84-85)

Podkreślenia wymaga fakt, iż w art. 238 § 1 Kpa wymienione są obligatoryjne elementy, które powinny być zawarte w zawiadomieniu o odmownym załatwieniu skargi, w tym m.in. pouczenie o treści art. 239 Kpa oraz uzasadnienie faktyczne i prawne. Brak wskazanych uzasadnień pozbawia skarżącego wiedzy co do przyczyn odmownego załatwienia wniesionej przez niego skargi, a także informacji w zakresie przepisów prawa, na podstawie których taką odmowę sformułowano. Natomiast brak pouczenia o treści art. 239 Kpa odbiera stronie możliwość realizacji przysługujących uprawnień. W kontekście powyższego, podkreślono konieczność zawierania w zawiadomieniach elementów wskazanych przez ustawodawcę.

- nie wskazano w jaki sposób skarga została rozstrzygnięta, tj. czy uznano ją za zasadną czy bezzasadną (poz. 2/2019 w Tabeli);

(dowód: akta kontroli, str. 69-74)

Wójt wyjaśnił, że w odpowiedzi na skargę nie wskazano czy jest ona zasadna czy nie, bowiem to wynikało z jej treści.

(dowód: akta kontroli, str. 85)

⁵ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. z 2011 r., Nr 14, poz. 67), zwane dalej *rozporządzeniem ws. instrukcji kancelaryjnej*.

Kontrolujący podkreślają, iż zgodnie z treścią art. 238 § 1 Kpa, niezbędnym elementem zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi jest umieszczenie zapisu wskazującego wprost, czy skarga została uznana za zasadną czy niezasadną. Skarżący nie powinien mieć w tym zakresie żadnych wątpliwości czy też snuć domysły, które mogłyby doprowadzić do błędnych wniosków. Dlatego też istniejące przepisy nakładają na organ obowiązek sformułowania wprost czy skarga jest zasadna czy też nie, a następnie (w przypadku odmownego jej załatwienia) wyjaśnienia swojego stanowiska w uzasadnieniu faktycznym i prawnym.

uchybień:

- w 1 sprawie nie wystosowano do skarżącej informacji, o których mowa w art. 226a Kpa (poz. 2/2019 w Tabeli);

(dowód: akta kontroli, str. 69-74)

W niniejszym zakresie Wójt wyjaśnił, iż brak załączenia klauzuli RODO było wynikiem niedopatrzenia pracownika. Jednocześnie organ poinformował, iż wskazana klauzula znajduje się na stronie BIP, a także na tablicy, zarówno Urzędu Gminy, jak i przy wejściu do jednostki organizacyjnej, czyli Ośrodka Pomocy Społecznej, którego niniejsza skarga dotyczy.

(dowód: akta kontroli, str. 85)

Zgodnie z art. 12 ust. 1 rozporządzenia 2016/679⁶, informacje na temat przetwarzania danych osobowych udziela się w zwięzłej, przejrzystej, zrozumiałej i łatwo dostępnej formie. Trudno oczekiwać od adresata danych, iż będzie poszukiwał tych informacji. Należy także zwrócić uwagę na fakt, iż skarżący lub wnioskujący może przekazać skargę/wniosek listownie, nie mieć dostępu do Internetu, a także umiejętności korzystania z niego, przez co nie będzie w stanie zapoznać się z ww. informacją. Ponadto, podkreślenia wymaga fakt, iż zgodnie z treścią art. 226a Kpa to na organie administracji publicznej ciąży obowiązek przekazywania lub dołączania informacji określonych w powyższym rozporządzeniu. Zwrócono uwagę, iż ograniczenie się do umieszczania jedynie na stronie internetowej oraz tablicach ogłoszeniowych takich informacji jest niewystarczające.

- w 1 przypadku nadano błędną sygnaturę, określoną w rozporządzeniu w sprawie instrukcji kancelaryjnej, tj. 1511, zamiast 1510 (poz. 2/2019 w Tabeli);

(dowód: akta kontroli, str. 69-74)

W piśmie z dnia 24.06.2022 r. organ wyjaśnił, iż błędna sygnatura została umieszczona omyłkowo.

(dowód: akta kontroli, str. 88)

Zgodnie z rozporządzeniem ws. instrukcji kancelaryjnej, dla skarg i wniosków podlegających załatwianiu/rozpatrzeniu przez organ winny być stosowane następujące symbole klasyfikacyjne:

- 1510, tj. skargi i wnioski załatwiane bezpośrednio,
- 1511, tj. skargi i wnioski przekazane do załatwienia według właściwości.

W myśl art. 254 Kpa, zarejestrowanie sprawy w rejestrze poprzez nadanie jej należytego symbolu, określonego w rozporządzeniu ws. instrukcji kancelaryjnej, ułatwia kontrolę przebiegu i terminów załatwiania poszczególnych skarg i wniosków. Właściwe rejestrowanie skarg i wniosków porządkuje również system ich rozpatrywania, co przekłada się m.in. na terminowość ich załatwiania oraz wspomaga nadzór. Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, że stosowana praktyka przy kwalifikowaniu i rejestrowaniu pism powinna być zgodna z obowiązującymi w tym zakresie przepisami rozporządzenia ws. instrukcji kancelaryjnej oraz Kpa.

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U.UE.L.2016.119.1 z dnia 2016.05.04.).

<p>Powyższe uchybienia i nieprawidłowości wynikały z niewłaściwego stosowania przepisów Kpa, a także braku rzetelności przy realizacji obowiązujących przepisów prawa. Wskazane działania prowadzą do utrwalenia praktyki, która jest niezgodna z obowiązującymi przepisami prawa.</p>	
<p>Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia</p>	<p>Pisma Wójta z dnia 21.06.2022 r. oraz z dnia 24.06.2022 r., przekazane na okoliczność złożonych wyjaśnień w powyższym obszarze. (dowód akta kontroli, str. 84-86, 88)</p>
<p>Ocena obszaru kontroli</p>	<p><i>Pozytywna z nieprawidłowościami</i></p>
<p>Obszar kontroli Nr 2: realizacja zadania zleconego z zakresu administracji rządowej dotyczącego rejestracji osób na potrzeby założenia ewidencji wojskowej oraz prowadzenia kwalifikacji wojskowej.</p>	
<p>Podstawa prawna</p>	<p>Art. 7 ustawy: <i>Realizacja zadań z zakresu obronności państwa należy do wszystkich organów władzy i administracji rządowej oraz innych organów i instytucji państwowych, organów samorządu terytorialnego, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i innych podmiotów, a także do każdego obywatela, w zakresie określonym w ustawach.</i></p>
<p>Osoba udzielająca wyjaśnień w trakcie kontroli</p>	<p>Pan Czesław Fiałko, Komendant Straży Gminnej</p>
<p>Ustalenia kontroli: Zgodnie z § 45 ust. 6 Regulaminu, prowadzenie spraw związanych z kwalifikacją wojskową w Gminie Warnice należy do zadań samodzielnego stanowiska ds. obronnych, obrony cywilnej, zarządzania kryzysowego oraz informacji niejawnych. Zadania te od 11.02.2022 r. realizuje Komendant Straży Gminnej. Wcześniej przypisane one były do stanowiska Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego.</p> <p>Zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej dotyczące rejestracji osób na potrzeby założenia ewidencji wojskowej oraz prowadzenia kwalifikacji wojskowej realizowane było na podstawie przepisów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 2009 r. w sprawie rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej oraz założenia ewidencji wojskowej (Dz. U. z 2015 r., poz. 991), zwanego dalej rozporządzeniem ws. rejestracji, – rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Obrony Narodowej z dnia 23 listopada 2009 r. w sprawie kwalifikacji wojskowej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1980), zwanego dalej rozporządzeniem ws. kwalifikacji. <p>Prawidłowość realizacji zadania oceniono na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rejestrów, o których mowa w § 3 ust. 1 rozporządzenia ws. rejestracji, sporządzonych osobno dla mężczyzn i kobiet urodzonych w 2002 r. Rejestry wykonane zostały zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia ws. rejestracji. W trakcie kontroli ustalono, iż dokument, o którym mowa w § 3 ust. 4 rozporządzenia ws. rejestracji, tj. stanowiący podstawę do sporządzenia rejestrów mieszkańców Gminy Warnice, urodzonych w 2002 r., którzy do dnia 31 grudnia 2020 r. ukończyli 18 rok życia, nie został przekazany komórce dokonującej czynności rejestracyjnych, jak stanowi przepis § 3 ust. 4 rozporządzenia ws. rejestracji. Zgodnie z treścią tego przepisu, dane w tym zakresie winny być przekazane komórce dokonującej rejestracji do 30 listopada danego roku. <p style="text-align: right;">(dowód: akta kontroli, str. 99-108)</p>	

W niniejszym zakresie Wójt wyjaśnił, iż w okresie objętym kontrolą kwalifikacją wojskową zajmowała się Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego, która miała stały dostęp do danych związanych z ewidencją ludności, więc nielogicznym by było, gdyby sama siebie informowała o ilości osób, które ukończą 18 rok życia.

(dowód: akta kontroli, str. 92)

Kontrolujący przyjęli powyższe wyjaśnienie, niemniej zwracają uwagę na fakt, iż zasadnym by było, aby na powyższą okoliczność została sporządzona notatka, która wskazywałaby datę zebrania danych, o których mowa w § 3 ust. 4 rozporządzenia ws. rejestracji i jednocześnie wyjaśniałaby powód nieprzekazania ewidencji.

Ponadto, biorąc po uwagę kolejne obowiązki organu związane z rejestrem osób na potrzeby kwalifikacji wojskowej, należy zauważyć, iż:

- § 3 ust. 1 rozporządzenia ws. rejestracji nakazuje sporządzenie rejestru osób na potrzeby kwalifikacji wojskowej do 5 stycznia roku następującego po roku, w których ukończyły one 18 lat;
- § 3 ust. 3 ww. rozporządzenia zobowiązuje do przekazania tego rejestru wojskowemu komendantowi uzupełnień niezwłocznie po jego sporządzeniu.

Z przedłożonych do kontroli dokumentów wynika, iż powyższe terminy nie zostały dochowane, tj. rejestr został sporządzony 25.08.2021 r. i tego samego dnia przekazany wojskowemu komendantowi uzupełnień.

(dowód: akta kontroli, str. 97-108)

W powyższym zakresie Wójt wyjaśnił, iż przyczyną naruszenia terminów było pismo Wojewody Zachodniopomorskiego, znak: BZK-1.6610.9.2020.JM, które wpłynęło do Urzędu 21.12.2020 r., nakazując wstrzymanie dalszych prac nad organizacją przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej.

(dowód: akta kontroli, str. 94)

Kontrolujący zauważają, iż treść pisma Wojewody Zachodniopomorskiego nakazywała wstrzymanie przez jednostki samorządu terytorialnego prac związanych z organizacją przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej w 2021 r., a nie *rejestracji na potrzeby założenia ewidencji wojskowej*. Biorąc jednak pod uwagę, że kwalifikacja wojskowa w województwie zachodniopomorskim ze względu na obowiązujący na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan epidemii⁷ w roku 2021 prowadzona była nietypowo, tj. od 9 sierpnia do 19 września, zalecenie pokontrolne nie zostanie sformułowane. Jednocześnie pouczone, że w przedstawionej sytuacji organ kontrolowany winien opracować wszystkie dokumenty wynikające z rozporządzenia ws. rejestracji, ale wstrzymać realizację przedsięwzięć wskazanych rozporządzeniem ws. kwalifikacji.

Dodatkowo stwierdzono, iż w przedmiotowym rejestrze nie wypełniono rubryki nr 6 „Data ujęcia w rejestrze”. Z wyjaśnień złożonych przez Wójta wynika, iż dane do tej kolumny przenoszone są automatycznie z systemu elektronicznego w dniu, w którym osoba objęta rejestracją ukończyła 18 lat, niemniej, z niewiadomych przyczyn, po wydruku kolumna ta pozostaje pusta. W toku czynności kontrolnych pouczone, aby w następnych latach rejestr był wypełniany zgodnie ze wskazanym w Załączniku nr 1 do rozporządzenia ws. rejestracji wzorem.

(dowód: akta kontroli, str. 135)

⁷ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r., w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. z 2022 r., poz. 340).

- pisma z dnia 10.05.2021 r. przekazującego Wojewodzie Zachodniopomorskiemu informację o liczbie mężczyzn i kobiet wpisanych do rejestru. Zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie rejestracji przedmiotową informację należy przesłać do dnia 20 stycznia każdego roku;
(dowód: akta kontroli, str. 95-96)

Wójt poinformował, iż naruszenie ww. terminu wynikało z polecenia wstrzymania prac nad kwalifikacją wojskową (*wspomniane pismo Wojewody Zachodniopomorskiego, znak: BZK-1.6610.9.2020.JM*).
(dowód: akta kontroli, str. 94)

Z uwagi na fakt, iż naruszenie terminu, zgodnie z wyjaśnieniem organu, wynikało z polecenia wstrzymania prac, kontrolujący pouczyli jak powyżej.

- wezwań do stawienia się do kwalifikacji wojskowej (wraz z potwierdzeniami odbioru) osób z roczników starszych oraz z rocznika 2002, które nie stawily się po skierowaniu do nich wezwania. Wezwania te odpowiadały wzorowi stanowiącemu załącznik nr 1 do rozporządzenia ws. kwalifikacji. Osoby te powiadamiano w terminie zapewniającym otrzymanie zawiadomienia na co najmniej 7 dni przed wyznaczoną datą stawienia się do kwalifikacji wojskowej, co wypełniło postanowienie § 4 ust. 2 rozporządzenia ws. kwalifikacji. Jednakże organ nie przedłożył wezwań do stawienia się do kwalifikacji wojskowej, a jedynie potwierdzenia odbioru, w przypadku osób z rocznika 2002, które odebrały wezwania, a następnie stawily się na kwalifikację.

(dowód: akta kontroli, str. 119-132)

W piśmie z dnia 23.06.2022 r. Wójt wyjaśnił, iż osoba sporządzająca takie wezwania wypisywała je w pojedynczych egzemplarzach.

(dowód: akta kontroli, str. 141)

Kontrolujący zwracają uwagę, iż zasadnym byłoby pozostawianie w aktach po jednym egzemplarzu takiego wezwania do każdej sprawy, celem udokumentowania czy zostało ono sporządzone zgodnie ze wzorem, czy wskazano na nim właściwy termin i czy umieszczono podpis organu.

- notatek służbowych sporządzonych na okoliczność ustalenia przyczyn niestawienia się 6 osób do kwalifikacji wojskowej. Ustalono, iż Wójt w stosunku do ww. osób podjął działania wynikające z przepisu art. 32 ust. 10 ustawy⁸, który stanowi, że *w razie niestawienia się do kwalifikacji wojskowej bez uzasadnionych przyczyn nakłada się na osobę grzywnę pieniężną w celu przymuszenia albo zarządza przymusowe doprowadzenie przez Policję do kwalifikacji wojskowej*. W tym przypadku organ zarządził przymusowe doprowadzenie przez Policję. Ustalono, iż 4 osoby od dłuższego czasu zamieszkują poza granicami kraju, natomiast miejsce pobytu 2 pozostałych osób pozostaje nieznanne.

(dowód: akta kontroli, str. 111-117-, 137)

- wykazu osób o niuregulowanym stosunku do powszechnego obowiązku obrony, które nie dopełniły obowiązku stawienia się do kwalifikacji wojskowej w wyznaczonym terminie i miejscu.
(dowód: akta kontroli, str. 110)

Kontrola przedłożonej dokumentacji wykazała, iż organ nie sporządzał listy stawiennictwa do kwalifikacji wojskowej, zwanej dalej *listą* na podstawie § 9 ust. 1 rozporządzenia ws. kwalifikacji.

⁸ Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2021 r., poz. 372)

<p>Wskazane naruszenie stanowi nieprawidłowość opisaną w części: <i>Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonej nieprawidłowości.</i></p> <p>Łącznie kwalifikacją wojskową, która odbyła się 13 października 2021 r. objęto 24 mężczyzn. Stawiło się 18 osób.</p>	
<p>Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia</p>	<p>Pismami z dnia 20.06.2022 r., 22.06.2022 r. oraz 23.06.2022 r. Wójt złożył wyjaśnienia dot. prowadzonej kontroli. (dowód: akta kontroli, str. 92-93, 135-136, 141)</p>
<p>Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonej nieprawidłowości:</p> <ul style="list-style-type: none"> – niesporządzenie listy stawiennictwa do kwalifikacji wojskowej, co jest niezgodne z zapisami § 9 ust. 1 rozporządzenia ws. kwalifikacji; <p>Na powyższą okoliczność przyjęto wyjaśnienie złożone pismem z dnia 22.06.2022 r., z którego wynika, że: <i>„Rozporządzenie MSWiA i MON w sprawie kwalifikacji wojskowej jest z dnia 23 listopada 2009 r. Najnowszy tekst jednolity z 29 września 2017 r. Wzór „Listy stawiennictwa osób do kwalifikacji” jest praktycznie nieprzydatny Powiatowej Komisji Lekarskiej – zawiera On zbyt mało danych. Po ich wysłaniu Sekretarze Powiatowej Komisji Lekarskiej i tak zwracali się do Urzędów Gmin o uzupełnienie danych personalnych. Dane te natomiast w pełni zawiera „Rejestr mężczyzn i kobiet objętych rejestracją”. Na potrzeby prac Powiatowej Komisji Lekarskiej w praktyce odstąpiono od sporządzania „Listy stawiennictwa osób do kwalifikacji” zastępując ją „Rejestrem mężczyzn i kobiet objętych rejestracją”. Ułatwiło to znacznie i usprawniło prace Powiatowej Komisji Lekarskiej. Jest to więc kolejny przykład anachroniczności aktu prawnego, którego potrzebę zmiany od dawna sygnalizowano”.</i> (dowód: akta kontroli, str. 136)</p> <p>Mając na uwadze złożone wyjaśnienia, zaznaczyć należy, iż § 9 ust. 1 rozporządzenia ws. kwalifikacji jednoznacznie wskazuje na obowiązek sporządzenia takiej listy. Wójt nie posiada kompetencji do podjęcia decyzji o niestosowaniu wybranych przepisów ze względu na ich przydatność czy zasadność. Oczywistym jest, że istniejące uregulowania prawne należy respektować, nawet jeśli ich stosowanie nie przynosi satysfakcjonujących rozwiązań. Prawo powinno być bezwzględnie przestrzegane, niezależnie od konsekwencji zastosowania norm prawnych.</p> <p>W ocenie kontrolujących stwierdzona nieprawidłowość nie wpłynęła negatywnie na prawidłową realizację kwalifikacji wojskowej w 2021 r.</p>	
<p>Ocena obszaru kontroli</p>	<p>Pozytywna z nieprawidłowościami</p>
<p>Wpis do książki kontroli</p>	<p>Nr 2/2022</p>
<p>Podsumowanie ustaleń w podmiocie kontrolowanym</p>	<p>Obszar kontroli:</p> <p>Nr 1. Sposób przyjmowania i załatwiania skarg oraz wniosków:</p> <p><u>nieprawidłowości:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – w zawiadomieniach o sposobie załatwienia skargi wystosowanych do skarżących w myśl art. 238 Kpa: <ul style="list-style-type: none"> • nie pouczono skarżącego o treści art. 239 Kpa, • nie zawarto uzasadnień faktycznych i prawnych,

	<ul style="list-style-type: none"> • nie wskazano w jaki sposób skarga została rozstrzygnięta, tj. czy uznano ją za zasadną czy bezzasadną; <p><u>uchybień:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – w 1 sprawie nie wystosowano do skarżącej informacji, o których mowa w art. 226a Kpa; – w 1 przypadku nie nadano właściwej sygnatury określonej w rozporządzeniu w sprawie instrukcji kancelaryjnej. <p>Nr 2. Realizacja zadania zleconego z zakresu administracji rządowej dotyczącego rejestracji osób na potrzeby założenia ewidencji wojskowej oraz prowadzenia kwalifikacji wojskowej:</p> <p><u>nieprawidłowość:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – niesporządzenie listy stawiennictwa do kwalifikacji wojskowej, co jest niezgodne z zapisami § 9 ust. 1 rozporządzenia ws. kwalifikacji.
<p>Wnioski dotyczące uzyskanych efektów zrealizowanego zadania</p>	<p>Nr 1. Sposób przyjmowania i załatwiania skarg oraz wniosków:</p> <p>W ocenie zespołu kontrolnego organ podejmował działania mające na celu załatwienie wszystkich analizowanych spraw. Wdrożył rozwiązania zapewniające organizację przyjmowania interesantów w sprawach skarg i wniosków, a także podjął działania zmierzające do zaspokojenia potrzeb ludności. Niemniej jednak mając na względzie stwierdzone w toku kontroli odstępstwa od stanu pożądanego zwrócono uwagę na konieczność:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zawierania w zawiadomieniach o sposobie załatwienia skarg wszystkich elementów wskazanych w art. 238 § 1 Kpa; – wystosowywania do skarżących informacji, o których mowa w art. 226a Kpa; – nadawania właściwej sygnatury prowadzonym postępowaniom skargowym, zgodnie z dyspozycją rozporządzenia w sprawie instrukcji kancelaryjnej. <p>Wyeliminowanie przez organ kontrolowany powyższych nieprawidłowości przyczyni się do prowadzenia postępowań administracyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami, jak również pogłębi zaufanie obywateli do organów administracji publicznej.</p> <p>Nr 2. Realizacja zadania zleconego z zakresu administracji rządowej dotyczącego rejestracji osób na potrzeby założenia ewidencji wojskowej oraz prowadzenia kwalifikacji wojskowej:</p> <p>W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż przeprowadzenie kwalifikacji wojskowej w 2021 r. przez Wójta nastąpiło w oparciu o prawidłowo przygotowane dokumenty. Niemniej jednak, zwrócono uwagę na konieczność:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sporządzania listy stawiennictwa do kwalifikacji wojskowej, zgodnie z § 9 ust. 1 rozporządzenia ws. kwalifikacji. <p>Wskazany brak wynikał z niewłaściwej interpretacji przepisów z zakresu rejestracji i kwalifikacji wojskowej oraz braku rzetelności w ich</p>

	stosowaniu. Wyeliminowanie wskazanej nieprawidłowości pozwoli na realizację powyższego zadania w oparciu o obowiązujące akty prawne.
Zalecenia	<p>1. W zakresie sposobu przyjmowania i załatwiania skarg oraz wniosków:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zawierać w zawiadomieniach o sposobie załatwienia skarg wszystkie elementy wskazane w art. 238 § 1 Kpa; – wystosowywać do skarżących informacje, o których mowa w art. 226a Kpa; – nadawać właściwą sygnaturę prowadzonym postępowaniom skargowym, zgodnie z dyspozycją rozporządzenia w sprawie instrukcji kancelaryjnej. <p>2. W zakresie realizacji zadania zleconego z zakresu administracji rządowej dotyczącego rejestracji osób na potrzeby założenia ewidencji wojskowej oraz prowadzenia kwalifikacji wojskowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sporządzać listę stawiennictwa do kwalifikacji wojskowej, zgodnie z § 9 ust. 1 rozporządzenia ws. kwalifikacji.
Pouczenie	<ul style="list-style-type: none"> – od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze, – o podjętych działaniach, mających na celu realizację zaleceń pokontrolnych, proszę poinformować mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.
Podpis kierownika jednostki kontrolującej	<p>Z up. Wojewody Zachodniopomorskiego Mateusz Wagemann II Wicewojewoda Zachodniopomorski</p>